

Република Македонија
НАРОДЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ

Republika e Maqedonisë
AVOKATI I POPULLIT

O M B U D S M A N
Republic of Macedonia

На 27.07.2017 година Националниот превентивен механизам - НПМ спроведе ненајавена посета на Полициската станица Свети Николе (ПС Свети Николе). Посетата започна во 10 часот, а заврши во 14 часот (вкупно времетраење од 4 часа). Претходно, полициската станица Свети Николе е посетена од страна на НПМ тимот на 28.02.2012 година.

Посетата на ПС Свети Николе, тимот на НПМ ја оствари во рамките на мандатот на Народниот правобранител - Национален превентивен механизам, што произлегува од Факултативниот протокол кон Конвенцијата против тортура и друго сурово, нехумано или понижувачко постапување или казнување и од Законот за народниот правобранител. Со Факултативниот протокол се дефинира дека НПМ спроведува редовни посети на местата каде може лицата да се лишат од слобода, со цел идентификување на ризици заради спречување на тортура или друг вид на сурово, нечовечко или понижувачко постапување или казнување.

Полициската станица е сместена во стара зграда од тврда градба, која има подрумски простории, приземје и еден кат. Во моментот на посетата немаше задржани лица, со кои тимот на НПМ би можел да поразговара во однос на постапувањето со нив од страна на полициските службеници, остварувањето на нивните права, како и за условите за задржување во оваа полициска станица.

Согласно Решението за определување на полициски станици за задржување на лица, оваа Полициска станица е определена како полициска станица во која може да се врши задржување, меѓутоа истата не ги задоволува минимум предвидените домашни и меѓународни стандарди за задржување на лица лишени од слобода.

ПС Свети Николе располага со три простории за задржување на лица и истите се наоѓаат во подрумскиот дел на Полициската станица. Сите простории се наменети за индивидуални задржувања (со по еден кревет во просторија) и во нив нема инсталирано видео надзор, а комуникацијата на задржаните лица со одговорниот полициски службеник (сменоводител) се врши преку функционален систем за повикување.

Во однос на затоплувањето на просториите, НПМ утврди дека нема никакви грејни тела, со што е сериозно доведено во прашање затоплувањето во текот на зимскиот период, а беше забележано и огромно количество влага по ѕидовите (измерени над 60% R.H. вредност).

Како дополнителна заштита и мерка на безбедност, во ПС Свети Николе се спроведува и непосреден надзор над задржаните лица, што се заведува и евидентира во посебен контролен лист, се со цел навремено и превентивно да се дејствува кога тоа го бара итноста на постапувањето.

При увидот во просториите за задржување, тимот на НПМ утврди дека истите беа уредни и чисти, соодветно опремени со средства за одмор (за краткотрајни и ноќни задржувања) како што се душек, ќебе и перница.

Просториите не ги задоволуваат стандардите кои се однесуваат на дневна и дополнителна светлина, од причина што во нив има исклучително слаб проток на дневна светлина, поради металните прозорци со отвори со мала димензија, а и поради фактот што нема вештачко (дополнително) осветлување, туку истото доаѓа од ходникот преку отворот над вратата.

Во состав на објектот и просториите за задржување на лица лишени од слобода има посебен санитарен јазол за задржаните лица кој е стар и нереновиран, и во истиот тимот на НПМ не забележа никакви средства за одржување на хигиената. Загрижува фактот дека санитарниот јазол е отворен (не е заштитен со врата, завеса...) и задржаните лица се изложени на директен поглед од страна на униформираните полициски службеници, со што се повредува правото на приватност и интимност на задржаните лица. Во таа насока, НПМ укажа дека е потребно санитарниот јазол да се издвои физички од останатиот дел од просторијата (со поставување на посебна врата или пак, пластифицирана прекривка).

Со цел добивање информации за преземените активности и за постапувањето на полициските службеници со приведените, лицата лишени од слобода и задржаните лица, Националниот превентивен механизам изврши увид и во евиденциите и во поединечните досиеја што се водат во оваа Полициска станица.

Од увидот во **Регистарот за лица лишени од слобода и задржани лица**, може да се констатира дека истиот се води уредно, јасно и читко. Регистарот е предмет на редовна контрола и од страна на службените лица, коишто ги проверуваат податоците и ја потврдуваат нивната точност и навременост со својот личен потпис. Тимот на НПМ од увидот во оваа книга констатираше пропусти во наведувањето на часот кога лицата се лишени од слобода, што наведува на евентуална намера за прикривање на точното време во кое лицето е лишено од слобода. Во оваа насока, Националниот превентивен механизам укажа на поголема внимателност при внесување на податоците во соодветните рубрики, во секоја од книгите за евиденција.

Генералниот впечаток од увидот во наведените регистри е дека евиденцијата се води читко, јасно и уредно. Во книгите за евиденција кои се водат за последните три години, воопшто не се користи коректор и се препознава хронолошки след на евидентираниите настани. Исто така, од извршениот увид во неколку индивидуални досиеја на лица, по кој било основ евидентирани во Полициската станица, НПМ тимот констатираше дека документацијата се води уредно, и навремено се изготвуваат документите за секој настан во текот на траењето на причините за престојот на лицето во Полициската станица.

Како резултат на реализираната посета Националниот превентивен механизам подготви извештај во кој ги констатираше состојбите и даде соодветни препораки упатени до Министерството за внатрешни работи и до самата полициска станица со цел да се елиминираат недостатоците и ризиците.